desalniettemin

Lieve Van de Velde

Meer kleur!

©rr

U had ons moeten horen gisteren, in ons hoekje op de redactievloer, stampvoetend meescanderend met de liedjesregel *'du hast den Farbfilm vergessen'*! Je bent de kleurenfilm vergeten! Het was niet omdat de herfstige hemel boven Brussel grossierde in vijftig tinten grijs, al had het ook daarom kunnen zijn. Het had wél alles vandoen met Angela Merkel, die vandaag met een militaire ceremonie afscheid neemt van haar zestienjarig Duitse bondskanselierschap. De traditie wil dat de ze daarvoor drie nummers mag kiezen die door het legerorkest – *boenkeboenkestijl* – gespeeld zullen worden. Bij die traditie vallen zelden gedurfde keuzes te bespeuren. Het populairst is voorlopig Beethovens 'Ode aan de vreugde'.

En toch. Ursula von der Leyen vertrok uit haar job als eerste vrouwelijke defensieminister met 'Winds of change' van de Scorpions, en de voormalige kanselier Gerhard Schröder zwaaide uit met 'My way' van Sinatra. Merkel doet beter. Zij verraste vriend en vijand door punkprinses Nina Hagen uit de platenkast te halen. 'Du hast den Farbfilm vergessen' is een song uit 1974, uit een periode waarin Hagen al wel regenboogstrepen in haar kapsel had, maar nog niet het punkgeweld was dat ze later zou worden. Het is een cabaretachtig liedje dat, zo merkten we gisteren, genadeloos aan de binnenkant van je kop blijft plakken. In het nummer sakkert ze op haar vriendje omdat die bij een trip naar zee het kleurenfilmpje vergeten was en daardoor kon zij de wereld niet tonen hoe mooi het daar was geweest. Het nummer was een hit in het voormalige Oost-Duitsland, waar Nina Hagen toen woonde, en ging de geschiedenis in als een aanklacht tegen het grauwe en vreugdeloze leven aan die kant van het IJzeren Gordijn.

> Merkel verraste vriend en vijand door punkprinses Nina Hagen uit de platenkast te halen

Ook Merkel bracht haar jonge jaren aan de oostkant van het Gordijn door. Ligt daar de link? Wil ze haar Oost-Duitse identiteit in de verf zeten? Wil ze aanklagen dat mannen, ook in de politiek, niet altijd doen wat moet? Heeft ze een boodschap voor Nina Hagen, met wie ze 30 jaar geleden in een talkshow ruzie maakte over het drugsbeleid? Wil ze zich simpelweg verantwoorden voor de frivole kleuren in haar kast met mantelpakjes? Verschijnt ze straks met regenboogkleuren in haar kapsel? Oh, *please* ja, laat het dat zijn. Deze grijze wereld heeft even nood aan wat zottigheid. Komaan, Angela. *Go out with a bang.*

'We vroegen ons tijdens een diner af of onze kleinkinderen hier nog veilig zouden kunnen opgroeien. Het choquerende was dat ik niet eens gechoqueerd was door die gedachte'

Acteur **Riz Ahmed** relativeert en dramatiseert in één zin. (in *Focus Knack*)

©reuters

Valerio Adami, *Hotel Chelsea bathroom*, 1968. © Foto Dirk Pauwels

Het puikje van de popart

RECENSIE KUNST Klinkende namen, uitgelezen werken: met een eerste lading bruiklenen van de Stichting Matthys-Colle kan het Smak een overzicht van de popart brengen volgens het boekje.

Met de komst van 39 bruiklenen uit de kunstcollectie van Roger en Hilda Matthys-Colle verstevigt het Smak zijn eigen verzameling met '*modern classics*' aanzienlijk. Het echtpaar begon in de jaren 60 de kunst van hun tijd te verzamelen. Ze lieten de Vlaamse tenoren geleidelijk links liggen en raakten in de ban van de toonaangevende stromingen in de VS. Ze hadden smaak en hun keuzes waren weloverwogen, zegt Smak-directeur Philippe Van Cauteren. 'Het was hen niet om namen te doen, maar om de kwaliteit van de werken en de kracht van hun beeldtaal.' Kunst maakte deel uit van hun leven, hun huis was een ontmoetingsplaats waar kunstenaars welkom waren. In Deurle kwamen Gilbert & George langs, Sol LeWitt en Niele Toroni realiseerden er elk een muurschildering.

Na de dood van Roger Matthys werd de verzameling in een stichting ondergebracht. Twee jaar geleden werd een alliantie met het Smak bezegeld, met de aankoop van een *Great American nude #45* van

Justin Bieber was bij ons de meest gestreamde artiest

SPOTIFY Dit jaar luisterden we massaal naar de muziek van Justin Bieber. Hij is de meest gestreamde artiest van Spotify, zo blijkt uit de jaarlijkse Wrapped-lijst.

Bieber neemt over van The Weeknd, die vorig jaar op de eerste plaats stond. In de top vijf staan verder nog Dua Lipa, Ed Sheeran en onze eigen Damso op plaats vijf.

Met hoge noteringen voor Ariana Grande, Olivia Rodrigo en Billie Eilish is België een van de weinige Europese landen met zoveel vrouwelijke artiesten in de top vijftien van 2021. Qua artiesten van eigen bodem doen, naast Damso, ook Lost Frequencies en Angèle het goed met een vermelding in de top 50.

In de lijst met succesvolste nummers is 'Montero' van Lil Nas X de winnaar. 'Drivers license' van Olivia Rodrigo staat op plaats twee, 'Friday' van Rito op drie. In Nederland scoorde het nummer 'Blijven slapen' van Nelle en Maan het best.

Wereldwijd blijft reggaetonartiest Bad Bunny uit Puerto Rico de meest gestreamde artiest, net als in 2020. Verder in de lijst: Taylor Swift, BTS, Drake en Justin Bieber. (gvds)

Metropolitan Museum krijgt recordschenking

FINANCIERING Het Metropolitan Museum of Art in New York heeft een recorddonatie ontvangen van 125 miljoen dollar (110 miljoen euro). Die stelt het museum in staat een renovatieproject te voltooien van de zalen voor moderne en hedendaagse kunst.

De schenking is afkomstig van Oscar Tang en zijn vrouw Agnes Hsu-Tang, een Amerikaans echtpaar van Chinese afkomst. Tang maakte fortuin in de financiële wereld en trad als eerste Amerikaan van Aziatische afkomst toe tot het bestuur van The Met. (anp)

Roy Lichtenstein, ***Modern painting with black sun***, 1967. © foto Dirk Pauwels

Evelyne Axell, ***Esprit critique***, 1970. © foto Dirk Pauwels

Tom Wesselmann. Bij de deal horen ook bruiklenen. Voor tien jaar krijgt het Gentse museum een schat aan naoorlogse kunst ter beschikking.

De link met het museum lag voor de hand. Dokter Matthys, neuropsychiater en later hoogleraar, was al vroeg betrokken bij de Vereniging van het Museum voor Hedendaagse Kunst, de voorloper van het Smak. Het was ook zijn wens om zijn kernverzameling publiek te ontsluiten, zegt zijn kleinzoon Bruno Matthys.

Landschap en interieur

De museumcollectie en de privéverzameling liggen in elkaars verlengde, zo blijkt uit *Popart,* dat met liefst vijf sleutelwerken van Andy Warhol kan uitpakken. Daarbij *Big electric chair* (1967), een aankoop waarvoor Roger Matthys een schilderij van Jean Brusselmans van de hand moest doen. Van de bijna vijftig werken uit de tentoonstelling komen er dertien uit de Stichting Matthys-Colle. Het Smak wil in de toekomst ook de andere werken in bruikleen tonen, in wisselende presentaties, en er een deel van het gelijkvloers voor inrichten.

Met popart trapt alvast een aantrekkelijk en publieksvriendelijk luik af. De tentoonstelling ademt de geest van de sixties. In zeven zalen laat ze zien hoe kunstenaars zich laafden aan de populaire cultuur. Ze speelden leentjebuur bij de kleurrijke beeldtaal van massamedia en reclame. Optimisme en een blind geloof in vooruitgang vormen de grondtoon van dit werk.

Het Smak had geen historisch of cultuurhistorisch overzicht op het oog, maar ordende de werken licht thematisch. Zo is er een zaal waar landschappen de toon aangeven, met onder meer Roger Raveel, Raoul De Keyser en James Rosenquist, en een zaal die inzoomt op interieurs. Naast popart is ook de Franse variant van het *nouveau réalisme* vertegenwoordigd.

Prikkelpop

Popart was een mannenzaak – met Evelyne Axell is slechts één vrouwelijke kunstenaar van de partij. Vrouwen komen wel prominent in beeld: als icoon en glamourfiguur in Warhols portrettengalerij met Marilyn Monroe, als prikkelpop in de *Feltra* van Panamarenko, als kortgerokte dame op hoge hakken bij Allen Jones en als anonieme figuur in de gipsen sculptuur *Woman leaning against a chimney* van George Segal.

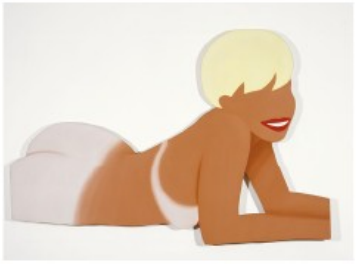

Tom Wesselmann, ***Great American nude #72***. ©dp

Ook de *Great American nudes* van Wesselmann flirten met het klassieke schoonheidsideaal, maar evengoed met de naakte Venussen en odalisken uit de kunstgeschiedenis. 'Popart stond in het nu en koos voor het nieuwe en alledaagse', zegt Van Cauteren. 'Maar evengoed werden de klassieken geëerd.'

Popart toonde zich verliefd op de materialen van de tijd, zoals plastic, plexi, metaal en zelfs autolak. Warhol koos ostentatief voor seriële druk en de harde kleuren van print: 'onpersoonlijke' technieken waarbij de meesterhand van de kunstenaar niet langer zaligmakend was.

Met Christo's vroege inpakkunst, een veelvoud aan *dots* van Roy Lichtensteins, een *soft object* in de vorm van een rode regenpijp van Claes Oldenburg en een textielwerk van Robert Rauschenberg zijn de coryfeeën van de popart puik vertegenwoordigd. Gerhard Richter verwacht je niet in dit gezelschap. Zijn schilderijen op basis van banale beelden zijn wel degelijk verwant met pop, vinden ze bij het Smak.

> Popart was een mannenzaak – met Evelyne Axell is slechts één vrouwelijke kunstenaar van de partij. Vrouwen komen wel prominent in beeld

Pol Mara, die later naar softe erotiek evolueerde, is present met werk uit de jaren 60. Er duiken ook minder bekende figuren uit onze contreien op, zoals de vergeten hyperrealist Guy Dagobert. De Duitser Konrad Klapheck, die met een kille zakelijkheid geïsoleerde objecten weergeeft, sluist onderhuids maatschappijkritiek binnen. Zijn schilderij van een prehistorische typemachine, symbool van bureaucratie en klerkenwijsheid, noemt hij 'Patriarchaat'. Popart kan ook een stekelig kantje hebben, toont Klapheck.

Geert Van der Speeten

Popart
Smak, Gent, tot 8 mei 2022.
★★★★☆

Christophe Ramont deelt hiv-diagnose

WERELDAIDSDAG *Blind getrouwd*-deelnemer Christophe Ramont kreeg dit voorjaar te horen dat hij hiv-positief is.

De 40-jarige Gentenaar deelde zijn hiv-status op Wereldaidsdag, omdat hij merkt dat de kennis over de diagnose in ons land nog altijd beperkt is. En dat weegt. 'Ga je hieraan dood of niet?', werd hem gevraagd na zijn diagnose, stelt Ramont in een video voor Sensoa.

Hij besliste om mee te werken aan bewustwordingscampagnes en 'niet terug in de hivkast te kruipen'. (mdm)

Angèle zes keer genomineerd voor MIA's

MUZIEKPRIJZEN **De Brusselse zangeres Angèle is topfavoriet voor de MIA's, de Vlaamse muziekprijzen. Ook Balthazar, Regi en Zwangere Guy scoren bij de nominaties.**

Het wordt een bijzondere editie van de Music Industry Awards (MIA's) dit jaar. Omdat de awards van de Vlaamse muzieksector begin dit jaar wegens de coronacrisis niet konden worden uitgereikt, vindt er op 3 februari 2022 een dubbele editie van het evenement plaats. Daarin komen zowel 2020 als 2021 aan bod. De prijs voor 'Hit van het jaar' zal daardoor ook twee keer worden uitgereikt.

De grote favoriet is de Brusselse zangeres Angèle. Ze is in totaal zes keer genomineerd: in de categorie Pop, Solo vrouw, Auteur/componist, Videoclip (voor het nummer 'Bruxelles je t'aime'), Hit van het jaar 2020 ('Oui ou non') en Hit van het jaar 2021 ('Fever', samen met Dua Lipa). Op de vorige editie van de MIA's ging de Brusselse naar huis met vijf beeldjes.

Daarnaast zijn er ook vijf nominaties voor Balthazar, Regi en Zwangere Guy. Meskerem Mees, Bart Peeters, Sylvie Kreusch en Metejoor zijn vier keer genomineerd. Stromae en Camille maken kans op drie MIA's.

Verder valt op dat de categorie Urban is vervangen door Hiphop/r&b. Zwangere Guy, Lous and the Yakuza, Tourist LeMC en Yong Yello zullen strijden om die award.

De in september overleden songschrijver Stefaan Fernande is postuum genomineerd in de categorie Auteur/componist. Hij is de schrijver van hits zoals 'Nobelprijs', 'Düm tek tek' en 'Vuurwerk'.

Er zullen ook een Lifetime Achievement Award en een Sector Lifetime Achievement Award worden uitgereikt. Het publiek kan nog tot 12 december mee beslissen over de winnaars in verschillende categorieën. (belga)

Angèle. © afp